

A kazincbarcikai Ságvári Endre Gimnázium fizikatanárai vetették fel 1986-ban, hogy a Mezőkövesden évente rendezett megyei matematikaverseny mintájára létre lehetne hozni egy fizikaversenyt, amelyen a fizikából legtehetségesebb borsodi tanulók mérhetnék össze tudásukat. A verseny létrejöttét segítette az a tény, hogy az országos versenyek első fordulóiban kizárólag feladatmegoldásban mérettetnek meg a résztvevők, teljességgel hiányzik a tantárgyunkban oly fontos kísérletezés. Egy ilyen verseny széles körben kínál lehetőséget diák és tanár számára a szakmai berkekben való ismerkedésre és ismeretszerzésre is.

A gimnazisták számára először 1986 tavaszán írtuk ki a megyei fizikaversenyt. Zsúrielnöknek a kiváló debreceni pedagógust és fizikatanárt, sokunk volt tanárát, Nagy Lászlót sikerült megnyernünk. Ő állította össze az első két esztendőben a feladatsorokat, valamint a szóbeli versenyen szereplő kísérleteket. Ő vezette a zsűri munkáját, amelyben segítségére volt Zsúdel László és Szabó Kálmán kolléga.

A versenyt kezdetben első és második osztályosok számára írta ki a kétnapos verseny rendezője, a Ságvári Endre Gimnázium. Minden iskola egy háromfős első és egy háromfős második csapatot nevezett. A versenyben egyenként díjaztuk a legjobban szereplő diákokat, évfolyamonként a legszínvonalasabb csapatokat, de a verseny iskolák között folyik a vándorszerű egyéves birtoklásáért. Ha egy iskola három alkalommal elnyeri a serleget, az végleg birtokában maradhat. 1992-től a versenyben egy-egy harmadik osztályos csapat is részt vesz. Mivel a megyében meglehetősen sok gimnázium van, évente 12–15 iskola csapata verseng a díjakért.

Amikor a verseny harmadik évében Nagy László – sajnálatosan korán – meghalt, a zsűri irányítását és a feladatok összeállítását Szegedi Ervin vette át, aki elődjéhez méltó színvonalon, igényesen tudta folytatni a verseny vezetését. A paletta nem sokkal később 20 perces teszttel bővült. Az első napon így tehát a tesztet követően kétórás feladatsorral (egyéni) birkózhatnak a résztvevők. Amíg a javítók délután értékelik a dolgozatokat és a teszteket, addig a diákok meghallgatják a feladatok megoldásait. Ezt követően egy – minden résztvevő számára érdekes – másfél órás előadást vagy kísérleti bemutatót tekinthetnek meg az érteklődő diákok és kísérőik. Az elmúlt évek során igen sok neves előadó tisztelte meg versenyünket, így Nagy László, Károlyházy Frigyes, Sas Elemér, Radnai Gyula, Skrapits Lajos, Rósa Géza, Zsúdel László, Szegedi Ervin tanár urak. Előadásaik mindig a verseny egyik legvonzóbb részét képezték.

A második napi (szóbeli) fordulóba az évfolyamonként összesítve legjobban szereplő 4-4-4 csapat kerül. Itt a háromfős csapatok tagjai közösen szerepelnek, és kétszer mérik össze tudásukat. Elsőként egy bemutatott kísérlettel vagy jelenséggel kapcsolatosan kapnak kérdést, vagy maguknak kell kísérletezniük. Ezt követően a csapatok egy-egy problémát kapnak, amelyet a rendelkezésükre álló 30 percen belül kísérleti úton meg kell oldaniuk, a méréseikről pedig be kell számolniuk a zsűrinek és a közönségnek. A kísérletek mindig megmozgatják a versenyzők fantáziáját, nagy élményt jelentenek a felkészítő tanároknak, főként pedig a versenyben résztvevő csapatoknak.

A végeredményt az írásbeli és a kísérleti forduló összesített pontszáma dönti el. Az elmúlt időszakban legsikeresebben szereplő iskolák a következők voltak:

4 I. II. III. helyezések száma Szt. László Gimnázium, Mezőkövesd 4 1 1 Eötvös József Gimnázium, Tiszaújváros 1 3 József Attila Gimnázium, Ózd 1 1 1 Református Gimnázium, Sárospatak – 2 4 Váci Mihály Gimnázium, Encs – 1 – Herman Ottó Gimnázium, Miskolc – – 2 Ságvári Endre Gimnázium, Kazincbarcika 5 2 –

Azt, hogy az élen végezni nem könnyű, az is mutatja, hogy a bő évtized alatt a legjobban szereplő iskolák is csak 6–7 alkalommal tudtak a dobogós helyek valamelyikére kerülni.

A versenyt támogatja a Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Pedagógiai és Közművelődési Intézet, Kazincbarcika város önkormányzata, az ELFT és a város vállalkozói, amit ezúton is köszönünk minden résztvevő nevében.

Mi, a verseny szervezői azt szeretnénk elérni, hogy a Nagy László Fizikaverseny a következő években is olyan sikeres legyen, mint az első évtizedében. Adjon lehetőséget a megmérettetésre iskolának, tanárnak, diáknak; teremtsen fórumot a természettudományos műveltség bővítésére, s nem utolsósorban: mindenki, aki eljön hozzánk versenyzőként vagy vendégként, az érezze jól magát és távozzon gazdagabban.

Petróczi Gábor